

[Indenrigsministeren.]

behandles somme Tider — selvfølgelig fortrinnsvis af konservativt indstillede —, som om Ejendomsretten som Begreb i særlig Grad betyder Grundejendomsretten. Den Mand, der har Grundejendom, den, der har fast Ejendom, for ham er Ejendomsretten noget helligere og mere ukrænkeligt end Ejendomsretten paa mange andre Omraader; hvor den moralske Baggrund maaske er langt stærkere.

Det gælder netop et af de Omraader, som vi beskæftiger os med i Dag, og om hvilket der er omdelt en Henvendelse fra den københavnske Handelsstand her i Tinget i Dag, Forholdet mellem de næringsdrivende og Grundejerne. Jeg er af den Opfattelse, at dette Forhold kan ikke ordnes fuldt og helt uden en Ændring ogsaa i Ejendomsbeskatningen, hvorved Forholdet mellem Samfund og Grundejere gøres op; det kan ikke ordnes alene mellem næringsdrivende og Ejere paa en rationel Maade; men alligevel, til en vis Grad kan der her gennem Lovgivning skabes retfærdigere Tilstande end nu, ogsaa Tilstande, som er mere i Overensstemmelse med Ejendomsrettens Begreb.

Naar en handlende med Dygtighed og ved Vindskibehed har oparbejdet en Kundekreds, som han betjener paa bedste Maade, som har Tillid til ham, og han saa af en Grundejer af Spekulationsgrunde drives fra denne Kundekreds — i en Storby ofte under saadanne Forhold, at han er udelukket fra at faa anden tilsvarende Virksomhed i Kvarteret —, tror man saa ikke, at den lille handlende, det her drejer sig om, synes, at det er hans *Ejendomsret*, man gaar for nær? Tror man, man kan faa ham til at mene, at det, han har oparbejdet gennem sin Dygtighed, en god Kundekreds, tror man, man kan faa ham til at mene, at det er en *Ejendomsret*, som helt eller delvis tilkommer Grundejerne? Aldrig i Verden!

Derfor siger jeg, lad os ikke benytte Ejendomsrettens Begreb, som om der ikke var andre, dette Begreb omfattede, end dem, der har Grundejendom i et Land.

Det ærede Medlems Udtalelser om Enkeltheder i Forslaget skal jeg ikke komme ind paa, jeg fandt ikke, der deri i og for sig var nogen Kritik af selve Lovforslagets Udformning. Det ærede Medlem kom med en enkelt Bemærkning om § 9, Vedligeholdelsesparagraffen, at det var jo ikke klart, hvor vidtgaende denne Bestemmelse egentlig var. Jeg tror imidlertid, det ærede Medlem har gode Betingelser for selv at sætte sig ind deri, idet det ærede Medlem i 1925

stemte for en ordret tilsvarende Bestemmelse i Huslejeloven.

Saa fremkom det ærede Medlem med den almindelige Begyndelse for den kommende Huslejestigning: at naar alt andet stiger, hvorfor i Alverden skal saa ikke ogsaa Huslejen stige! Jeg er tilbøjelig til at tro, at hvis man blandt Lejerne her i København tager en Mand med Gennemsnitsdømmekraft og siger til ham: Nu stiger dine Skatter i Kraft af Krisen, det er sandsynligt, at ogsaa Levedsmidler vil stige i den kommende Tid, derfor maa virkelig ogsaa din Husleje sættes op! — jeg er tilbøjelig til at tro, at det ærede Medlem ikke vilde faa Succes med sine Betragtninger over for saadan en Gennemsnitskøbenhavnner, jeg tror rent ud sagt ikke, han vilde forstaa det ærede Medlem.

Nej, skal vi ikke tage vort Udgangspunkt i det, der her er afgørende? Hvis man vil bedømme Spørgsmaalet redeligt, ud fra en ganske almindelig økonomisk Betragtning af Sagen, maa vi tage vort Udgangspunkt i det rationelle Argument, at det bør til enhver Tid være saadan, at Husejeren har et rimeligt Udbytte af sit Arbejde og af sin Kapital. Det er jeg rede til at anerkende. Men naar en Husejer har et rimeligt Udbytte af Arbejde og Kapital, saa gaar jeg ikke med til at anerkende en Forøgelse af dette Udbytte i Kraft af, at andre Varer tilfældigvis stiger.

Til det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) vil jeg gerne gøre den korte Bemærkning, at der findes intet i dette Lovforslag, der kan tænkes at hemme Boligbyggeriet. Man kan have den Anskuelse — som jeg i øvrigt ikke ved om det ærede Medlem har —, at de gamle Lejligheder hurtigst muligt maa føres op i samme Lejeniveau som de, der allerede nu er frigivet, og de nye Lejligheder. Det kan man mene, men man kan ikke sige, at dette at holde de paagældende Lejligheder nede under det, de ellers vilde stige til, i Øjeblikket har nogen som helst Betydning for Byggeriet.

Jeg er enig med det ærede Medlem i, at de Spørgsmaal, vi her behandler, lader sig ikke rationelt løse uden en Lovgivning, der virker hindrende over for al Grundspekulation, men jeg ved ikke, om det ærede Medlem er i Stand til at faa en saadan Lov gennemført. Jeg var i Fjor med til at gennemføre Værdistigningsskatteloven, der virker i den Retning, men selvfølgelig ikke tilstrækkelig stærkt, men det forekommer mig ikke, at det ærede Medlem dengang i særlig Grad var begejstret derfor (*Hans Hansen [Rørby]*: Jeg stemte derfor!). Ja, det ærede Medlem stemte for Loven efter at have lagt alle de